Espais de memòria

Fa molt temps el petit poble empordanès de La Vajol va ser durant uns dies seu conjunta de la Presidència de la República Espanyola i de la Presidència del Govern Català. La seva habitual tranquil·litat havia quedat trencada ja que allà hi havia el president Manuel Azaña, Negrín, el lehendakari Aguirre, el president Companys ...a mes de guardar l'or del Banc d'Espanya i bona part dels quadres del Museu del Prado.

Durant els primers dies del mes de febrer, tots, inclòs el tresor, van ser trets de la Vajol i van creuar la frontera sota les bombes de la Legió Còndor.

L'or, els quadres i els dirigents polítics espanyols de totes les tendències, ràpidament van anar a parar a Moscou o a Llatinoamerica en exilis moltes vegades daurats, però el poble va anar a parar al infern dels camps de refugiats, entre ells el de la platja d'Argeles que tots coneixem.

Divendres dia 1 de Febrer

Ens varem trobar a l'aparcament a l'entrada de La Vajol. Coordenades: 42º24' 13.50''N; 2º48'06.40''E, amb molt de vent i fred. Va ser una nit mogudeta però les autos van resistir.

Dissabte dia 2 de Febrer

El dissabte al matí varem fer una passejada per la zona per conèixer els llocs mes emblemàtics de les rutes de l'exili. Ens van guiar Josep Lluís Fernandez i la seva filla Núria molt amablement com a coneixedors que son de l'època i del lloc i varem fer aquest itinerari:

9h Trobada a l'aparcament, benvinguda i inici del recorregut visitant el Monument a l'exili i visita a l'Era de Can Canta a l'entrada del poble.

9,45h Tornada a l'aparcament per agafar algunes autos i anar al Coll de Manrella. (3 km)

10h Visita al Monument als exiliats de la Guerra Civil i al President Companys.

10,20h. De baixada del Coll de Manrella varem parar al trencant que porta a Coll de Lli.

Varem començar a pujar a peu pel camí que porta al Coll de Llí, lloc per on oficialment varen travessar la frontera camí de l'exili el President de Catalunya Lluís Companys, el President del País Basc Jose Antonio Aguirre, el President de la República espanyola Manuel Azaña i el Primer ministre Juan Negrín.

No varem seguir la ruta un cop a dalt però el camí ens hagués dut al poble de Les Illes (del costat francès) on és conegut que el President Companys hi va fer una parada a l'hostal dels Trabucaires per reposar i menjar-hi.

12h. Varem iniciar el camí cap a la Mina de Can Canta o Mina d'En Negrin i passant per el Mas de Can Barris, seu de la Presidència de la República Espanyola els darrers dies de la Guerra civil. És des d'aquest punt que els caps polítics republicans varen decidir travessar la frontera cap a Coll de Llí, França és a pocs metres d'aquí.

12,45h Arribada a la Mina d'en Negrin o Mina de Can Canta, i explicació de les funcions que va complir la mina i l'edifici durant la guerra civil i els "tresors" que s'hi varen guardar.

13,30h Tornada a La Vajol i dinar a les autos.

17h Visita a l'església Romànica de La Vajol i una explicació de les característiques del temple, que te unes curioses pintures que tenen segons alguns missatges de caire maçònic.

18h. Visita a la Societat de Socors Mutus La Camèlia. Explicació de com funcionaven i funcionen encara algunes mútues com aquesta i de quines funcions socials complien des de finals de s.XIX fins a l'actualitat.

19h. En el mateix local de la Camèlia varem passar un audiovisual sobre l'exili i en especial sobre la maternitat d'Elna.

20.30h. Sopar col·lectiu al local de la Camèlia. L'entitat ens va cedir molt amablement el seu local i nosaltres varem portar el menjar i el veure. L'organització va proposar portar plats summament econòmics tal com menjaven en l'època de la postguerra. Es van portar alguns plats curiosos.

Diumenge 3 de Febrer

A les 10h varem sortir amb les autos, després d'una altre nit de vent i fred cap a Maçanet de Cabrenys on a les 11 h varem descobrir un nou esport: el futgolf.

Tal i com el seu nom indica el futgolf és una barreja entre el futbol i el golf, una nova disciplina esportiva nascuda a Suècia que es juga amb pilota de futbol i amb els peus. Igual que al golf, la pilota ha d'anar a parar dins del forat. Al camp hi han 18 forats en total, cadascun amb una xifra orientativa sobre el nombre de xuts que es considera "passable" per mirar d'encabir la pilota al seu lloc. Amb la bandereta pròpia que indica el número de cada forat. L'itinerari és curiós. A cada pista hi ha obstacles i recorreguts amb corbes, pujades i baixades.

El temps no ens va facilitar l'activitat però va ser divertit.

Després de dinar a les autos al mateix aparcament del camp varem anar marxant cap a casa.